

Landsbyggsnytt

Landsbyggsnämnden
Örebro kommun

#1
2021

Skogen är
en självklar
del i Antes liv

Vandra enkelt i Kolja. Så mår Örebro kommuns näringsliv.
Utflyktsmålet i Ölmbrotorp. Coronastöd till föreningar.

Vi går mot ljusare tider

Årets första nummer av Landsbygdsnytt har nu nått ut på kommunens landsbygd igen. Dessa nummer går även att läsa digitalt för de som vill, oavsett om ni bor i kommunen eller i ett annat land. Ni hittar alla nummer av Landsbygdsnytt längst ned på Örebro kommuns hemsida orebro.se/landsbygdsutveckling.

Vi i Landsbygdsnämnden har enhälligt valt att under 2021 utöka samtliga nummer med fyra extra sidor av den anledningen att vi inte kan vara ute fysiskt i den utsträckning vi vill på grund av pandemin. Det finns så många goda exempel som vi vill delge er och dessutom sprida vitt och brett.

Som ni säkert har lagt märke till ställer vi inte in, men vi ställer om. Vi vill fortsätta att genomföra saker och gör det därför digitalt numera. Våra nämndmöten är digitala och kommer att vara det fram till och med sommaren som minst.

Det gäller även våra dialogmöten med föreningsliv, näringsliv och andra samverkanspartners. De kommer också att vara digitala första halvåret. Sedan följer vi självklart Folkhälsövårdsmyndighetens riktlinjer löpande och

hoppas att den kommande vaccineringsringen gör att vi efter sommaren kan återgå till det ”normala”.

Vi hade årets första dialogmöte för ett par veckor sedan och då med tema näringsliv. Landsbygdsnämnden har i sitt reglemente under denna mandatperiod uppdraget att stimulera näringslivsutvecklingen på Landsbygden. Det gör vi i samarbete med näringslivsenheten med näringslivsdirektör Göran Dahlén i spetsen. Håll utkik via Örebro kommuns hemsida och/eller kommunens sociala medier för kommande dialogmöten och datum och tider.

Vi går mot ljusare tider på många olika sätt. Jag är en obotlig optimist och hoppas att vi snart kan ses igen i en bygdegård nära dig.

Till dess tvättar vi händerna, håller avstånd – men håller kontakten med nära och kära på andra sätt. Njut nu av vårsolens strålar och naturens uppvaknande. ■

Per-Åke Sörman,
ordförande
Landsbygdsnämnden

Foto: Andreas Lundgren

Vårens ljusglimtar att hålla utkik efter:

Ormar och svanar

Miss inte ormarna vid Öby kulle eller svanarna vid Rånneasta. Två välbesökta utflyktsmål i vår kommun under våren. Tänk på att hålla avstånd även vid utomhusbesök.

Styre och hjul

Du vet känslan när gruset äntligen sopats bort efter vintern och du tar fram den nyservade racercykeln. Och så glider du längs kommunens alla cykelbanor på vår landsbygd...

Idrott och sol

Ni känner ju till min förkärlek för vårbrukets dammande och spruckna korvar på alla idrottsplatser runt om i kommunen. Njut av vårsolen under en promenad eller vid en husvägg.

Om Landsbygdsnytt

Landsbygdsnytt är en informationstidning som ges ut av Landsbygdsnämnden i Örebro kommun. Syftet är att vara en kanal för information från kommunen som berör landsbygderna i Örebro kommun.

Tidningen är också ett sätt att informera om Landsbygdsnämndens och landsbygd-enhetens strategiska arbete med landsbygdsfrågor, upplysa om tillgängliga bidrag för landsbygdsutveckling och berätta positiva och inspirerande historier från vår landsbygd.

Det är inte möjligt att annonsera i tidningen och vi skriver heller inte artiklar som kan tolkas som reklam eller favorisering av till exempel företag.

Tidigare utgåvor av Landsbygdsnytt finns att läsa i pdf-format på orebro.se/landsbygdsutveckling ■

Landsbygdsnytt #1 2021

Ansvarig utgivare: Lena Norrström, 019-21 20 42

Distribution: PostNord, 0771-33 33 10

Nästa nummer kommer i juni 2021.

Har du synpunkter eller tips? Kontakta oss: landsbygdsnytt@orebro.se

Produktion: Clearberry AB

info@clearberry.se

Text och foto: Maria Eremo

Text, foto och form: Anders Jakobson

clearberry
kommunikation & media

Hjärtstartare i Kilsmo tack vare invånarnas engagemang

När Andreas Dalberg insåg behovet av en hjärtstartare såg han gemensamt med andra Kilsmobor till att det blev uppfyllt.

– Jag har en syster som har drabbats av stroke och en bror som har haft hjärtstopp, så för mig blev det här väldigt viktigt. Det var liksom inget att snacka om, säger Andreas.

Han kollade upp möjligheterna och drog sedan i gång en insamling.

– Först kände jag att jag köper väl en då! Men sedan blev hela samhället engagerade och det kom in pengar både från privatpersoner och företag.

Linda Eriksson, som också bor i Kilsmo, ville precis som Andreas komma till en lösning får att få en hjärtstartare på plats. Linda håller i HLR-utbildningar och tycker så klart att det är viktigt att hjälpen finns på landsbygden. Dessutom är hennes delso, Tony Berglund, brandman och återförsäljare av hjärtstartare, så kunskapen och kontakterna fanns nära.

– När jag hörde att Andreas ville köpa en ville jag också hjälpa till. På grund av pandemin har det varit svårt att få fler att komma och lyssna på en genomgång, men man är välkommen till mig för en sådan när det kan passa. Det går bra att kontakta mig och få lära känna hjärtstartaren och inte vara så rädd för den. Tack vare Tony kunde detta lösas väldigt smidigt.

Det stora engagemanget är bra på flera sätt menar Andreas. Bland annat vet alla att det nu finns en hjärtstartare i Kilsmo. Närmare bestämt på Nyvägen 8 – hemma hos Andreas.

– Den som fanns i samhället tidigare satt i Fabriken, men det är ett Öbo-hus och då var det problem att porten låstes vid ett visst klockslag. Nu är den upphängd i mitt gamla sopskåp och jag bor centralt.

Andreas resonerar som så att om det händer dina nära och kära något är inte summan för en hjärtstartare något att snacka om.

– Jag har hellre de jag älskar kvar hos mig. Går man ihop några stycken plus får med sig företag, precis som vi har gjort, är det ingen större

summa. Det är viktigt för alla att den finns.

Den hjärtstartare som nu finns i Kilsmo passar både vuxna och barn och är enkel att förstå.

– Vi behöver inte göra mer än att byta batterier vart tredje år, säger Andreas nöjt. ■

Skogsbruk

– ett yrke med mycket planering

Du behöver inte äga skog för att vara expert på den. Ante Norén har haft skogen som ett självklart inslag i hela sitt liv.

Många människor har en positiv relation till skogen. Det kan vara svamp- och bärplockning, rekreation, motion eller något helt annat. Vi tar ofta skogen för givet och har gärna åsikter om bland annat kalhyggen. För Ante blev skogen en naturlig del av uppväxten då hans pappa arbetat med skogsbruk sedan 1972. När han avled 2017 fanns Ante redan med i företaget och han mer eller mindre ärvde sitt jobb.

– Det var inte hundra procent självklart då, men i dag känns det helt rätt, säger Ante.

Han är född och uppvuxen i Latorp och bor nu i Vintrosa tillsammans med fru och barn. Han har skogen som heltidsjobb och driver företaget Sköna gröna skogar AB med fem anställda. Det är främst naturvård som företaget sysslar med och det innebär att arbeta skonsamt i till exempel naturreservat och i tätortsnära skogsbruk.

– Vi arbetar ofta åt kommuner och har kontrakt med Sveaskog. Vi röjer och underhåller även ledningsgator så att inga träd växer in i ledningarna.

Om du äger privat skog kan arbetet med den ofta se olika ut utifrån våra fyra årstider. Ante och hans kollegor arbetar däremot ungefär likadant året runt. Men yttre faktorer kan påverka, exempelvis snö.

– Om det är för mycket snö kan vi inte använda röjsåg, då får det bli motorsåg. Om det är riktigt kallt kan maskiner åka på mark som annars inte håller. Det kan ge behov till

bråttomjobb. Jag minns även för några år sedan när det kom mängder med snö. Då tog allt bara stopp och vi fick skotta snö från industritak i stället.

Alla årstider har enligt Ante sina för- och nackdelar och visst kan han tröttna när det på hösten regnar för tredje veckan i rad.

– Men än har jag inte ledsnat. Däremot har det blivit en del kontorsarbete sedan jag tog över, det är inte så spännande.

Företaget arbetar hyggesfritt och det betyder att man avverkar skogen utan att det blir någon kalyta.

– Vi tar till exempel bort småträd och hyggesfritt innebär att man vill främja flera skikt i skogen, helt enkelt träd i

Ibland krånglar det lite extra när det är dags för jobb. Här har Ante precis bytt kedja för att kunna ta hand om ett nedfallet träd.

Hyggesfritt skogsbruk

Hyggesfritt skogsbruk är skogsbruksmetoder som inte kallägger marken. Det innefattar olika former av blädning, luckhuggning och skärmar. Metoderna innebär att skogsbruket inte leder till kala hyggen och att skogskänslan blir kvar.

Motiven till att använda hyggesfritt skogsbruk varierar från fall

till fall. Det kan vara naturvärden, kulturvärden eller sociala värden.

I tätortsnära skogar kan hyggesfritt skogsbruk vara ett alternativ för att bibehålla rekreativvärden.

I områden med annan markanvändning kan hyggesfria metoder vara ett alternativ till trakthyggen, till exempel av hänsyn till rennäringen.

I vissa fall kan det vara en kombination av värden som gör att man väljer ett hyggesfritt alternativ. Ofta innebär detta att det ekonomiska motivet får stå tillbaka, men i vissa fall kan det även finnas produktionsmässiga fördelar med hyggesfritt skogsbruk.

Källa: Skogsstyrelsen

olika åldrar. I tätbebyggt område är det här det vanligaste sättet att arbeta på. Ingen vill ha kalyta. Men jag önskar att hyggesfritt skulle förekomma ännu mer än vad det gör i dag. Det är inte kul med kalhyggen, men jag vet också att många kan störa sig på när det är hyggesfritt för då ser det ofta lite oskött ut eftersom det inte finns några välskötta ytor.

Att åka på uppdrag där till exempel träd fallit över en cykelbana eller andra brådiskande ärenden hör till vardagen. Ante gillar däremot sitt jobb som allra mest när han får tid att fundera och planera.

– Att bara ligga i och köra är inte lika roligt. Det roligaste är när man får skapa och vara kreativ på grund av att det är tätortsnära skog eller i naturreservat. Det är viktigt att få den tiden.

En stor utmaning är när människor inte respekterar deras avspärningar.

– Det finns både fotgängare och bilar som ”bara” ska förbi. Det är ett högriskjobb att göra sånt här i bostadsområden och jag önskar att alla kunde respektera när vi har spärrat av. Det finns insatser med hög risk med farliga träd som ska fällas och bilar eller byggnader som kan skadas. Det handlar om säkerhet och liv. Det är jobbigt med för mycket folk. Ta gärna en omväg och försök få ögonkontakt med oss, säger Ante.

Den perfekta arbetsdagen är en solig dag utan nederbörd och med lagom krånglig fällning.

– När vi får fälla något som är krångligt, men ändå kan känna sig avslappnad. Då är det som allra bäst.

Det är främst i Örebro kommun företaget verkar och tack vare att man även arbetar med ledningsbolag som uppdragsgivare rullar verksamheten på.

– Vi har dessutom inte påverkats av pandemin, det enda är att vi inte kan samåka.

Det här är ett yrke som kräver mycket planering och uppdragen ska gärna göras i exakt rätt tid så att nästa led kan göra sitt.

– Det är den absolut största utmaningen – att hålla ihop allt, säger Ante. ■

Ante Norén

Bor: Vintrosa

Född: 1984

Familjen: Sonen Truls och frun Matilda.

Driver: Sköna gröna skogar AB, som har sin bas i Latorp.

Örebro kommun siktar framåt

Örebro kommuns näringsliv hade bra förutsättningar in i coronapandemin, och det finns stor potential när vi kommer ur den. Det tror Emil Ekbohm, näringslivsstrateg i Örebro kommun.

2020 går till historien som ett år som verkligen utmanat näringslivet. Vissa branscher har gått på knäna och varit beroende av olika åtgärder för att kunna överleva och ta sig genom krisen. Men hur mår Örebro kommuns näringsliv i början av 2021?

– Det är en ruskigt svår fråga att besvara. Men man kan säga så här: på landsbygden ser det ut ungefär som i hela Örebro kommun, och i Örebro ser det ut ungefär som i hela Sverige. Just nu finns det bara begränsad data om hur det faktiskt ligger till, men våra signaler pekar på att det ser hyggligt ut. Vissa branscher har massor att göra och utmaningar för att hinna med, medan andra har det svårt. Det är väldigt splittrat och det gör det svårt att uttala sig om hur det går, säger Emil.

Nu har vi levt med pandemin i ungefär ett år. Tidigt sattes kommunala

åtgärder in för att stötta bolag som hamnade i likviditetsproblematik.

– Läget har lugnat ner sig lite grann, men det är förstås inte över. Nu kommer det stora testet när buffertarna hos bolag inom de värst drabbade branscherna börjar sina. Åtgärderna rullar på och tjänsterna Företagsjouren och Timbanken finns kvar. Vi har övergått till att också titta på hur vi kommer ur krisen och hur vi tar sikte framåt. Det finns ett arbetsmarknads- och tillväxtpaket som politiken lagt mycket pengar i. Det är ett behovsstyrt paket som tar sikte på flexibla och anpassade utbildningsinsatser, både för att stimulera näringslivets tillväxt och arbetsmarknaden.

Tidigt under vintern 2020 kom en rapport från Bisnode som har mätt tillväxten under de senaste fem-sex åren och därmed gav en bra lägesbild

av vilka förutsättningar näringslivet gick in i pandemin med.

– Där kan man se att Örebro kommun har haft en riktigt stark utveckling där tillväxt av antalet anställda har ökat med över 20 procent de senaste åren, vilket faktiskt är mest i landet bland jämförbara kommuner. Det ger ett hopp om att vi ska kunna ta oss ur krisen tillsammans.

Det är förstås omöjligt att säga när allting är ”som vanligt” igen. Kanske får hela 2021 gå, kanske hänger pandemin kvar ännu längre. Men som kommun kan man förstås inte sitta och vänta ut situationen.

– Vi brottas med de olika tids-horisonterna hela tiden och försöka hitta olika scenarion. Vi bevakar och analyserar omvärlden löpande, men vi vet ju fortfarande ingenting om framtiden.

Arbetsmarknads- och tillväxtpaketet spänner över tre år initialt och det finns ett stort och flexibelt utrymme, menar Emil.

– För Örebro kommun gäller det att vara lyhörda och ha en dialog med världen där ute för att få värdefull information. Vi brukar säga att Örebro kommun ska vara bra på att vara en kommun. Om helheten är bra kommer näringslivet att trivas. Företag som är i behov av att anställa eller kompetensutveckla är varmt välkomna att höra av sig.

När det gäller landsbygden sker näringslivsutvecklingen tillsammans

med Landsbygdsnämnden och några av de områden som är extra intressanta är besöksnäring och lokal livsmedelsproduktion.

– Vi har lagt ned tid på att rusta hela organisationen kring de här frågorna. Det finns många duktiga företag, men det behöver ändå göras en del punktsatser. När det gäller lokal livsmedelsproduktion har vi genomfört en förstudie av försäljningskanaler och påbörjat samarbeten med olika intresseföreningar och inom besöksnäringen har vi en löpande dialog med till exempel Naturvärden och Örebrokompaniet. Naturturism är en supertrend och en

växande bransch som kommer att bli ännu större när vi kan ses på ett enklare sätt, men konsten är att få folk att betala för sina upplevelser.

Det är tydligt att coronapandemien har skakat om näringslivet, men det behöver nödvändigtvis inte vara något negativt även om situationen just nu är tuff.

– Man vaknar till i en sådan här situation och det är tydligt att alla fiskar inte simmar längs strömmen. Det har blivit en mer diversifierad syn på hur man vill driva sitt företag och det innebär en stor potential inför framtiden. ■

Tre år med Göran

För nästan exakt tre år sedan tillträdde Göran Dahlén som näringslivsdirektör i Örebro kommun.

Hur har dessa tre år varit?

– Det har varit otroligt spännande och stimulerande att få jobba med tillväxten i Örebro och med Örebro kommun som organisation. Att sätta näringslivsfrågorna i fokus, inte minst för landsbygdens bästa, för att främja näringslivsutvecklingen. Men kanske har det varit lite väl spännande med pandemin...

Något du pratade om när vi introducerade dig i Landsbygdsnytt #3 2018 var att du inte ville göra så stor skillnad på stad och land utan i stället bygga en stark Örebroregion. Hur har det gått med det?

– Det har jag verkligen tagit med mig. Jag kan uppleva att jag nästan likt en papegoja tjarar om att det inte finns en skarp gräns mellan stad och land. Tala om för mig var den går i så fall. Jag får aldrig något svar på det... Nej, människor och företag tänker inte gränser. Man tänker livsmiljö och funktion, och där gör landsbygden en comeback, särskilt kopplat till beteendeförändringar i och med pandemin.

Du pratade också om att möta så många företagare som möjligt. Är det något möte som påverkat dig extra mycket på något vis?

– Att träffa företagare är något av det mest stimulerande och roliga som finns. Jag känner så väl igen mig från tiden som egen företagare och det är väldigt ofta jag tänker: ”Den där företagsledaren eller ägaren har en fantastisk idé och kommer att lyckas expandera.” Men, det gäller att ha respekt för företagares tid och att hitta enkla forum för att träffa dem. Kort sagt: nätverka, i olika sammanhang där företagare redan är, inte skapa nya. Det som har påverkat

Lär känna Göran Dahlén som den 12 mars i år klev in på Rådhuset i Örebro som kommunens nya näringslivsdirektör.

Efter två år som näringslivs- och Arboga kom frågan om tjänsten i Örebro. Inget givet beslut för Göran, men kommunen med tio gånger fler invånare lockade.

– Jag hade det fantastiskt kul och utvecklande under alla år i Arboga. Jag hade inte tackat ja till vilken kommun som helst, men jag har alltid gillat Örebroregionen.

”Det är en modig kommun som verkligen berättar sig för att satsa på utveckling”, så beskriver Göran Örebro och nu vill han fortsätta underlätta för näringslivet.

– Jag tycker att det är otroligt viktigt att träffa många företagare, på det sättet får vi bra input som gör att vi kan vässa oss ytterligare när det gäller alla enheter, inte bara vi på näringslivskontoret. Jag har redan lyckats träffa många och det känns mycket bra det här.

Han vill tänka utanför stads- och kommungränser och i stället vara med och bygga en stark Örebroregion, göra hela området mer attraktivt och framför allt inte göra så stor skillnad på stad och land.

– Vi får inte slå av på den tanken vi har och samhällsbyggnad måste fortsätta. Görna i dialog med närings-

livet så vi investerar klokt för framtiden.

Att tänka landsbygden som något alltför udda och speciellt är inte något som ligger för honom, i stället vill han jobba med hela kommunen, i stadsgränser.

– Om vi tar satsning på nyföretagande som ett exempel så ska vi satsa lika mycket i hela kommunen, företagare i de centrala delarna och på landsbygden runt om ska behandlas så lika som möjligt. Jag försöker alltid tänka på hela kommunen och regionen och vill arbeta utifrån det.

Da menar att börja i andra ändarna?

– Ja, lite så. Börja med helheten och sedan lösa utmaningarna efter hand. Örebro växer enormt och när det gäller inflyttning så ser vi faktiskt en större ökning på landsbygden än de centrala delarna om man ser till procentuell tillväxt. Det är viktigt att berätta om hela Örebro som kommun och inte bara prata om staden och stads kärnan.

Göran har stor erfarenhet av landsbygden och med uppvisken på landet i Dalstaden.

– Jag vet hur det är att behöva lösa mycket själv. Det är viktigt att

det fungerar att bo på landsbygden som till exempel att vägar, fiber och kollektivtrafik inte krånglar.

Nu börjar Göran en turné för att möta så många företagare som möjligt.

– Jag vill möta dem! Jag hoppas och tror att Örebro kan bereda i tappert i näringslivsklimat. Det handlar om att vi som kommun visar att vi verkligen vill lyssna av företagens behov och göra verkstad av alla goda idéer, då kommer det att visa sig i alla undersökningar som görs av företagsklimatet. ■

Fakta: Göran Dahlén

Ålder: 61 år

Bo: På landet utanför Arboga.

Familj: Fru och två barn.

Kuriosa:

– Jag samlar på gamla bilar, främst Saabs äldre modeller. Jag och frus har över 20 stycken. Jag älskar flygplanssteknik som är i de här gamla bilarna. Favoritmodellen är en Saab 93, GT 750 - 58.

mig mest är insikten om vilken fantastisk företagsbredd vi har, hur lönsamma de är och hur många som nyanställs. Där sticker Örebro ut i Sverige.

Vad är dina förhoppningar inför nästkommande tre år när det gäller Örebro kommuns näringsliv?

– Jag hoppas att vårt regionala samarbete stärks ytterligare inom Business Region Örebro, och att vi får till några riktigt feta investeringar eller etableringar runt om i länet. Sedan, förstås, att gränsen mellan stad och landsbygd är utsuddad och att vi i stället pratar om platsen – den som lockar alla framtida talanger! ■

Pandemin tvingade Katrinelund gästgiveri & sjökrog att tänka om

Det senaste året har varit tufft för många företag. Oavsett bransch har näringsidkare varit tvungna att hitta nya tankesätt för chans till överlevnad. Katrinelund gästgiveri & sjökrog är en av dem.

Många känner till platsen i Östernärke vid Hjälmarens strand. Ett område som de senaste tio åren har vuxit från att "bara" vara en sommarkrog till ett gästgiveri med hotell och relaxavdelning. Roger Hjälms är krögare på Katrinelund och han vittnar om ett tufft år, men som också har gett möjligheter till att utvecklas och tänka nytt.

– Om jag bortser från allt det hemska med viruset kan jag säga att jag personligen har fått göra det jag är bäst på, snabbt ställa om och komma på nya idéer, säger Roger.

2021 har vid vårt samtal inte kommit så långt och att planera framåt har nästintill blivit omöjligt under tiden som varit och fortfarande är.

– Vi var tvungna att hitta lösningar när vi stod där utan gäster. Vad gör vi? Vi har fått servera mat utomhus både på Katrinelund, men också utanför matbutiker. Vi har kört hem julbord och nyårsmeny till folk. Som entreprenör kommer det fram nya möjligheter och det är klart att det känns bra att vi har kunnat fortsätta förgylla människors vardag.

Timpersonalen som i vanliga fall arbetar regelbundet har inte fått arbeta alls. Roger är dock tacksam över att inte ha behövt säga upp någon ur den fasta personalen.

– De har varit permitterade och alla har fått jobba lite grann.

De otydliga direktiven för restaurangbranschen har gjort att Roger med personal tvingats chansa lite.

– Jag hade hellre sett att vi hade fått ett negativt besked än inget besked alls. Även om inte vi har haft någon ekonomisk oro är det så klart tufft att se medarbetare som lider och är oroliga för sitt jobb, nära och kära och att själva bli sjuka. Sedan är det trist att våra sparade pengar som skulle gå till utveckling i stället går till att överleva.

Planen för framtiden är som sagt oklar och den ändras hela tiden.

– Vi kan inte tänka på sommaren, varje gång vi har gjort det blir benen undansparkade. Jag har full respekt för värdpersonal, men jag är extremt besviken på den ledning vi har som inte kan sköta sig bättre. Det jag är mest besviken på är att vi jobbar i en bransch där din bakgrund inte spelar någon roll så länge du bidrar till något bra på jobbet. Men regeringen har tydligt visat att vi egna företagare inte har samma värde, hävdar Roger och fortsätter:

– Det är däremot inte mer synd om mig än någon annan företagare, alla vill vi ha klara och tydliga besked. ■

Roger Hjälms hittade nya lösningar under pandemin.

Gästgiveriet i Katrinelund.

Behovsstyrd rådgivning för länets företagare

Timbanken uppstod efter att Region Örebro län och länets kommuner gemensamt insett att det fanns behov av att göra den offentligt finansierade affärsrådgivningen ännu mer behovsstyrd.

– Det ser ungefär likadant ut i hela Sverige. Det finns ett glapp mot solo- och mikroföretagen som vill växa säkert och det behövdes en modell för att möta framtiden. Region Halland hade tänkt på samma sätt och lanserade Timbanken för några år sedan. Vi startade utifrån deras grundkoncept, säger Johan Södergren, utvecklingsledare på område Näringslivsutveckling på Region Örebro län.

Företagare i hela länet erbjuds fem timmar gratis rådgivning. Redan innan pandemin kunde man välja digitala möten för att företagare själva skulle kunna bestämma vilken rådgivare de ville ha oavsett geografiska avstånd.

– Det krävs en god personkemi för att få förtroende för rådgivare. Vi har en stor palett av rådgivare och kunderna är mycket nöjda. Tanken är att göra företagen konsultvana och stimulera till att köpa fler tjänster. Många berättar att de inte har använt externa tjänster tidigare, men efter

rådgivningen kan över 90 procent tänka sig att göra det.

I och med att tjänsten är behovsstyrd är organisationen flexibel. I dag finns fem identifierade affärsområden, men de kan snabbt bli fler – eller färre beroende på behoven. Samtidigt kan Timbanken hastigt skruva om, vilket skett under pandemin.

– Det blev ett behov av nyföretagarrådgivning.

Kommunerna identifierade det snabbt, baserat på hur det var under finanskrisen och det blev direkt ett stort

ansvar. Nu satsar vi på nyföretagarrådgivning under ett år och utvärderar sen om det ska fortsätta. Liknande stöd finns hos andra aktörer, men om behovet finns får vi hitta mer medel för att kunna fortsätta.

Andra aktörer i området som har företagsrådgivning är till exempel Almi, Nyföretagarcentrum och

Coompanion.

– Timbanken har tagits emot väl av dem.

De ser att det är något som kompletterar deras verksamhet. Ett företag kan börja hos oss och sedan gå vidare till dem. Det blir ett bra heltäckande system.

Johan säger att det var väldigt viktigt med den kommunala förankringen och Timbanken har blivit en ny och fräsch tjänst som kommunerna kan ha med sig när de träffar företa-

gare. Och Timbanken är här för att stanna, garanterar han:

– Det här är en långsiktig satsning för Region Örebro län. Vi kommer att skruva och ändra och bedriva ett ständigt utvecklingsarbete av tjänsten. ■

Johan Södergren

Foto: Region Örebro län

51%

av entreprenörerna som har tagit del av Timbanken är kvinnor.

3 miljoner

kronors omsättning.

Målgruppen är företag med upp till

Fakta

Mer information hittar du på timbanken.se

Är du nyfiken på att **starta eget?**

Nyföretagande på landsbygden
Webbseminarium med Nyföretagarcentrum
Torsdag 25/3, 18:00 – 19:00

Det här webbseminariet riktar sig särskilt till dig som bor utanför Örebro stad. Under seminariet kommer vi att prata om de måsten som finns vid en företagsstart, men också om processen det innebär att gå från idé till företag. Du deltar hemifrån via datorn eller mobilen.

Välkommen!

Anmälan till webbseminariet: orebro@nyforetagarcentrum.se
Mer info om Nyföretagarcentrum: nyforetagarcentrum.se/orebro

NyföretagarCentrum
ÖREBRO LEKEBERG

ÖREBRO
LANDSBYGDSNÄMNDEN

Han hårdatsade på att skapa ett utflyktsmål

"Vet du vad du ger dig in på?" "Det kommer aldrig att gå!" Ungefär så lät det när Janåke Rudin ville starta verksamhet i Ölmbrotorp. Janåke har dock bevisat motsatsen.

I lokalerna där både Posten och Ica en gång låg huserar i dag PJ inredning och design. Med en butiksyta på 240 kvadratmeter har Janåke blivit "Mr PJ" i folkmun.

– Haha, ja men det är faktiskt så. Det ringde en man och sökte PJ, det är tydligen jag det.

Det är förmiddag mitt i veckan och Janåke har möjlighet att sitta ned en stund. Sedan 2017 har han drivit företaget som lockar besökare till landsbygden. Fastigheten ligger mitt i villakvarteret och det är många som har reagerat på placeringen.

– Så har det varit från start. Men vi drog i gång detta med syftet att skapa ett utflyktsmål, inte enbart för de boende här i Ölmbrotorp.

Det var tillsammans med Petra Sundström, Janåkes dåvarande sambo, som allt satte fart. Janåke hade arbetat som snickare i många år, men kroppen sa i från. När Petras stora inredningsintresse och Janåkes kärlek till projekt vävdes samman uppstod butiken.

– Vi kände att vi kör! Petra är kvar som anställd även om vi i dag inte är ett par.

– Det fungerar bra, vi känner varandra så pass väl, flikar Petra in.

Janåke har bott i huset bredvid sedan nio år tillbaka. Han är en man som gillar att ha projekt och när det nedgångna huset var till salu slog han till.

– Nu börjar jag nog landa, men hela butiken är både ombyggd och har fått tillbyggnader. Det är 400 kvadratmeter sammanlagt.

Det har gått bra från start. Trots den

något udda placeringen har man redan från början lyckats bli ett attraktivt utflyktsmål.

– Det är många som åker bara till oss och så finns det de som gör en liten turné i närområdet. Jag ser inte närliggande utbud som konkurrenter, det blir en positiv effekt för oss när de har öppet. Vi har många nyfikna som hittar hit.

Det är just den biten som har varit den största utmaningen, att locka till sig besökare.

Terrassen hos PJ inredning och design är ofta välbesökt under årets varma dagar. Under 2020 öppnade man även för möjlighet att sitta ned på baksidan.

– Att bara ha butik eller bara mat hade aldrig fungerat här, det är kombon som är grejen. Utan tvekan. Vi har många stammisar mycket tack vare det.

Men visst har företaget lagt stora summor på annonsering, både lokalt och nationellt.

– Vi har hörts och syns i både radio och tidningar, och på sociala medier så klart. Vi har haft besökare från bland annat Linköping som hittade hit tack vare det. Visst att vårt läge är speciellt, men vår uteservering på sommaren är mycket uppskattad. I somras hade vi jättemånga besökare.

Janåke och Petra pratar om det gångna året, om hur pandemin förändrat hela världen. De har absolut känt av en omställning i folks beteende, både positivt och negativt.

– Vi har fått en skjuts av pandemin. Folk åker hellre hit än till stora platser som till exempel Marieberg. Men i höstas tappade vi rejält bland matgästerna.

Klockan börjar närma sig lunchtid och allt fler besökare kommer in genom entrédörren. En av dem är Anders Wallin, som bor 150 meter bort.

– Det är behändigt att det finns något så här nära, trevligt också så klart. Jag är här ofta.

Även Sol-Britt Gunnarsson från

Butiken är fylld av olika varor och vanligtvis besöker Janåke och Petra mässor runt om i Europa. Det har dock varit omöjligt senaste tiden.

Frövi har hittat till Ölmbrotorp.

– Det är nära och bra och en bra presentaffär. Vi ska passa på att äta räkmacka också.

Janåke försvinner iväg för att ordna kundernas beställningar, det är främst i köket han huserar.

– Jag är självlärd, det är ett intresse jag har.

När sallader, räkmackor och semlor är fixade får han svara på frågan om att driva företag på landsbygden. Får man något gratis tack vare det?

– Det är svårt att svara på, det skulle

väl vara naturen då. Och att det blir en utflykt för folk.

Sol-Britt har hunnit fika klart och vill gärna framföra att maten smakade jättebra.

– Det var ett tag sedan vi var här, men vi är här några gånger per år, säger Sol-Britt.

– Det är en trend skulle jag vilja säga, att man vill komma ut och göra utflykter. Ett sånt här koncept skulle nog aldrig fungera inne i stan. Vi ser ju att våra kunder trivs och att de gärna blir sittande länge, säger Janåke. ■

Anders Wallin är boende i Ölmbrotorp och en flitig besökare. Den här dagen står både lunch och muffins på hans beställning.

Janåke hittar man oftast i köket, där han stortrivs. Här får Sol-Britt Gunnarsson sin beställda räkmacka.

Potentialen i Ånnaboda ska tas om hand

Ånnaboda är en naturskön plats som ingen riktigt tagit ansvar för. Det finns mycket att göra för att nyttja dess potential och ett Leaderprojekt ska under våren ta fram en handlingsplan för framtida åtgärder.

Det är Lasse Lundberg, till vardags på Trafikenheten vid Örebro kommun, som driver projektet. Det gör han som ordförande i både Örebro skidallians och Alby IK. Föreningen har verksamhet i Ånnaboda, bland annat mountainbikecykling.

– Det hela började med ett möte om mountainbike tillsammans med Kultur- och fritidsförvaltningen och några cyklister. Det finns en del problem med markägare som beror på stökiga avtal. Eftersom jag även jobbar med skidspåren kom det också in andra frågor och synpunkter från olika föreningar. Det är ingen som riktigt har tagit ansvar för Ånnaboda, det är bara vissa punktsatser som har gjorts på senare tid.

Det hela landade i att Alby IK lämnade in en ansökan om att bedriva ett Leaderprojekt. Den beviljades vid årsskiftet och projektet fick de pengar de ansökte om.

– Det är 260 000 kronor som täcker en tjänst på 25 procent och tid på annan kommunal personal plus material i samband med träffar bland annat. Vi ska jobba fram en handlingsplan för processer för både region, kommun och föreningar. Vad som ska göras på kort och lång sikt. Den kommer att fungera som underlag till budgetprocesser i kommunen. Det har saknats tidigare.

Lasse berättar att det kommer fram många idéer så fort man pratar med folk och handlingsplanen är inte enbart för idrottens skull. Projektet kommer att samla in synpunkter från Friluftsförbundet, vandrarföreningar, pensionärsföreningar och alla aktörer som är intresserade av området.

– Pengarna ska nyttjas på ett klokt sätt. Leaderprojekt handlar om att alla sektorer, offentlig, privat och ideell, samverkar mot ett gemensamt mål. Det finns så mycket att göra i Ånnaboda och bra förutsättningar. I samband med SM 2015 installerades bredband och ström i princip överallt, så potentialen för området är stort.

Skidspåren i Ånnaboda håller i dagsläget inte tillräckligt hög standard för att ett skid-SM ska kunna hållas. Det är något projektet tittar på.

Lasses hjärta klappar för idrotten och det finns en gemensam ambition om att ha fler idrottsevenemang i Ånnaboda. Men då krävs en del åtgärder.

– Mycket har bommat igen sedan 2015. Det finns teknik som inte mår bra av att inte användas som behöver tas om hand och kapaciteten på skidspåren håller inte.

Leaderprojektet pågår till sista maj, sedan planeras nya ansökningar om att få medel till åtgärderna. Men just nu är det insamling av önskemål och spridning av information som gäller.

– Det svåraste är att nå ut till de som inte är medlemmar i föreningar, för att få med deras önskemål. Det är många nya besökare som hittat till Ånnaboda under coronapandemin, vilket är positivt. Och vi vill förstås få med deras synpunkter precis som de mer rutinerade besökarnas. ■

Lasse Lundberg

Foto: Privat

Fakta

På annaboda2030.se finns mer information och vill man lämna synpunkter finns e-postadressen: info@annaboda2030.se

Stor aktivitetsyta för ungdomar på gång

För ett år sedan rapporterade Landsbygdsnytt om Latorps IF:s konstgräsprojekt. Nu ligger nästa projekt redo att förverkligas.

Det handlar om 1200 kvadratmeter i södra änden, bakom den nya konstgräsplanen vid Björkvallen, som nu ska bli en yta för många olika aktiviteter.

– Vi har diskuterat mycket om vad vi skulle göra av ytan, framför allt för ungdomarnas skull, säger Staffan Lindberg som är ansvarig för ungdomssektionen i Latorps IF. Han är även lärare på Vintrosa skola och har därför kunnat prata direkt med ungdomarna om vad de själva önskade.

– Det ledde till att de ville ha en skatepark och en multiarena, det vill säga en inringad arena där man kan utöva 15 olika sporter. Tillsammans med Latorps byalag kompletterar vi med ett utegym och hela anläggningen blir handikappanpassad.

Örebro skateboardklubb har ritat skateboarddelen och tagit fram ramper och en leverantör av utegym och multiarena är klar. Grundarbetet är färdigt vilket gjordes med hjälp av ett första bidrag från Landsbygdsnämnden. Nu har Latorps IF gjort klart en ansökan till Allmänna arvsfonden för den stora finansieringen.

– Det har varit mycket positivt respons från hela bygden. Vi gjorde ett sorts uppdrag i Facebookgrupperna i området och fick ett enormt genomslag från de lokala företagen. De har redan stöttat oss med 110 000 kronor och planen är att genomföra en mer intensiv kontakt med lokala företag inom kort.

Allmänna arvsfonden kräver 30 procent egen finansiering. Staffan säger att de kommer att färdigställa ytan hur som

Staffan Lindberg

Foto: Privat

helst och ha den klar i maj och förhoppningsvis ha en gemensam invigning med konstgräsplanen. Pandemin styr, men oavsett kommer aktivitetsytan att användas.

– Det är en satsning för ungdomarna, för att få dem att stanna kvar här ute och inte behöva åka in till Örebro.

Parallellt med aktivitetsytan pågår ett projekt om tillgänglighet från andra sidan, men där är det kommunal mark och andra saker som spelar in. Dessutom finns det en långsiktig plan om att göra något unikt med konstgräsplanen.

– Vi har en vision om ett övertryckstält över planen. Det finns ingen sådan lösning i Örebro och vi har börjat titta på det. Men det ligger några år framåt i tiden. ■

Den här typen av multisportsarena är det som kommer att installeras på ytan infyll Björkvallens konstgräsplan.

Illustration: fress.com

...och konstgräsplanen har redan blivit ett lyft

Hallå där, Peter Cronarp, ordförande i Latorps IF – hur känns det nu när konstgräset hamnat på plats?

– Det känns mycket bra att vi lyckades få projektet i hamn och inom tidsplan. Det blev lite oroligt när corona kom in i bilden och skapade problem både praktiskt och ekonomiskt, men det löste vi med banklån och insamlade pengar från medlemmarna.

Hur har planen påverkat föreningen?

– Det har blivit ett stort lyft för hela föreningen med eget konstgräs. Vi kunde hålla den öppen till första veckan i januari, innan snötäcket satte stopp. Det innebär att fotbollssäsongen förlängdes med cirka tre månader.

Hur har responsen varit?

– Vi har fått stor respons från externa föreningar i vårt närområde. Många vill boka tider hos oss, vilket vi försöker

Skötselbidraget gynnar landsbygds idrott

...och med konstgräs kan Latorp förlänga säsongen

Så här har pengarna i skötselbidraget 2020 fördelats:

Kategori	Procent
Övrigt	43,8%
Årslön	32,8%
Träskötsel	13,2%
Övrigt	9,2%

I Landsbygdsnytt #1 2020 berättade vi om Latorps IF:s konstgräsprojekt.

möta upp. Vi har även fått mycket positiv respons från politiken om hur vi lyckades ro detta projekt i hamn. Men invigningen har vi fått skjuta på utifrån corona. Vi får se vad som händer framöver, men faktum är att Latorps landsbygd och ungdomar har fått ett lyft. ■

Upprustade vandringsleder i Kolja lockar besökare

Tack vare ett driftigt byalag och ekonomiskt stöd från både Landsbygdsnämnden och lokala aktörer finns nu flera kilometer fin vandringsled i Kolja, Glanshammar.

Du kan vandra nästan en mil om du vill, eller nöja dig med en kortare slinga. Miljön i Koljaområdet bjuder på skog, rikt djurliv, närheten till Lindholmen och Hjälmarens och passage genom en kohage.

Kolja byalag har sedan 2018 slitit med att få till vandringslederna och i höstas hade man invigning.

– Vi började redan för tre år sedan och trodde att vi skulle vara klara året därpå. Men på grund av pandemin och vildsvin tog allt lite längre tid, berättar Bengt Larsson, ordförande i byalaget.

Tillsammans med ett järngång på cirka tio personer har vandringsleden växt fram. Alf Sjölander är en av dem och han berättar att det var många promenader fram och tillbaka innan slingan sattes.

– Det blev några kilometer här i kohagen för att vi skulle kunna bestämma var exakt stigen skulle gå, säger Alf.

Lars Bergström har också varit del-

aktig och lite av general för bygget.

– Jo, det är jag som har gjort den här bron till exempel, säger Lars och pekar på en ny rejäl träbro som leder oss in i kohagen.

Just den här delen av leden kallas för ”Kostigen” och under vår och sommar kan den som väljer att gå här få sällskap av ett gäng ungdomar.

– De är väldigt sociala. Det gäller att inte vara korädd, säger Alf och skrattar.

Längs hela etappen finns kartor uppsatta, likaså rödmålade stolpar som visar hur du ska gå. Utöver ”Kostigen” har byalaget även gjort i ordning ”Myrstigen” och ”Bryggstigen”. En hel del sly har rensats bort, spångar har byggts och marker har dränerats.

– Bitvis var det så dåligt att det inte gick att gå där tidigare. Men i och med allt vårt fix finns det nu vandringslingor som är öppna året runt, säger Bengt.

Under säsong går kor i den åge som vandringsleden sträcker sig genom. Ett trevligt inslag.

Foto: Lars Bergström

En tydlig skylt markerar Myrstigen, troligtvis gjord av William och Oliver.

Syftet har hela tiden varit att locka ut människor och göra området tillgängligt, oavsett årstid. Byalaget har även satt upp grindar och sett till att underlaget är trivsamt att gå på.

– Vi har ägnat mycket tid åt att just dränera och har lagt kulvertar för att få bort vattnet. På elva ställen har vi lagt dit rör och så har vi fått göra om igen på grund av att vildsvinen varit där och förstört vid några tillfällen. Men nu är det året runtstandard, säger Bengt.

Projektet har varit möjligt tack vare ekonomiskt bidrag från Landsbygdsnämnden, att Esplunda Egendom AB upplåtit delar av sin mark och att lokala aktörer ställt upp med både arbetsmaterial och maskiner.

– Det hade aldrig gått annars. Vi är så tacksamma för all hjälp, säger Bengt.

Utöver de kartor som redan är uppsatta kommer byalaget att satsa på andra sorters informationstavlor om till exempel allemansrätten, fågellivet i trakten och kanske utbytbara frågor som får besökare att stimuleras lite extra.

– Tillgången till något sånt här är otroligt mycket värt och det är bra för oss alla att komma ut och röra på sig. Det är orimligt att landsbygden inte skulle ha tillgång till det här. Vi har även ambitioner att bygga utegym, säger Bengt.

Byalaget har även satsat på ordentlig belysning i delar av området.

Bengt Larsson, Alf Sjölander och Lars Bergström vid den träbro som Lars gjort och som tar vandraren in i kohagen.

Arbetet har hela tiden fortskridit med avsikten att inte störa de fritidsboende i området. Därför är byalaget extra noga med att påpeka att man vill att hitresande parkerar på markerade platser.

– Nu har vi också beviljats pengar för att tillsammans med ryttarföreningen bygga en samlingslokal där även parkeringsmöjligheter kommer att finnas. Det här plussar på en hel del, det ska kännas bra att bo i Kolja. Det är vi i byalaget som kommer att ha skötselansvar och vi tänker utveckla allt ännu mer, säger Bengt.

– Vi vill till exempel ordna med bänkar och möjligheter till att sitta ned och ta en paus, säger Alf.

– Miljön är fin här ute och vi hoppas att folk lockas att åka hit. Nu har de möjligheter att göra en utflykt. Det är redan mer rörelse här, det är jättetrevligt, avslutar Bengt. ■

Fakta

- Kolja byalag har cirka 45 stycken medlemmar.
- Planen är att arrangera motionslopp, exkursioner och andra passande aktiviteter framöver.
- Karta över vandringsstigarna finns digitalt på koljabyalag.se

Vandringsleder i Kolja/Äsplundaområdet

Renovering av vård- och omsorgsboenden på landsbygden

Omfattande renoveringar och nybyggnationer av kommunens vård- och omsorgsboenden pågår just nu. Bland annat i Vintrosa och i Odensbacken.

Allra mest omfattande är den i Odensbacken. Det handlar om Askenäshemmet som genomgår en rejäl ansiktslyftning som kommer att pågå ända fram till 2023. Hemmet kommer då att bestå av åtta byggnader där originalhus från 1960-talet och nybyggnationer varvas. Dessutom kommer en vinterträdgård att anläggas.

Visionen som arbetet utgår från lyder: ”Askenäshemmet ska erbjuda en miljö som är rogivande och stimulerar sinnena. De nya byggnaderna får en ljus faluröd slamfärg som ger ett igenkännande från tidigare miljöer i landskapet runt Odensbacken. Den röda färgen ger en varm och ombonad karaktär. Miljön och byggnaderna ska leva upp till den värdegrund som kommunen lagt för verksamheten.”

I Vintrosa inleddes en större renovering av Vintrosahemmet för lite mer än ett år sedan. Från taket ända in till lägenheternas ytskikt.

– Det är ett stort underhåll som ger ett alldeles nytt boende. Det kommer att bli jättefint och alla som flyttar tillbaka kommer att få en helt nyrenoverad lägenhet, säger Martina Bjerkenstam, Örebro kommuns lokalförsojningsenhet.

Martina menar att fastighetsägarens underhåll halkat efter och att vissa brister behövde åtgärdas. Arbetet har skett i etapper och till sommaren kommer alla 34 lägenheter vara

uppfärschade och renoveringen helt klar, inklusive utemiljön.

– En avdelning har stängts medan arbetet pågår och sedan har man gått vidare till en annan. Det har varit ett bra flöde under renoveringen och de boende har tyckt att det har varit spännande att det händer någonting, säger Martina.

Ungefär en kilometer därifrån, i Östra Via, byggs ett nytt gruppboende som kommer att inrymma sex lägenheter.

– Vi bygger just nu tre stycken gruppboendestäder i Örebro kommun. En i Gällersta/Gryt, en i Brickebacken och så den i Vintrosa som ska vara klar i november. Vi har även beslut på att bygga en i Garphyttan under nästa år, berättar Sandra Victorén, Örebro kommuns lokalförsojningsenhet.

Kommunen har en skyldighet att tillhandahålla bostad med särskild service och boende med särskilt stöd till personer med fysisk och psykisk funktionsnedsättning, reglerat i Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och i Socialtjänstlagen (SoL).

– Personer som har beslut om ”Särskilt boende” eller ”Bostad med särskild service” kommer att erbjudas plats. Det finns en kö och för att tillgodose behovet finns ett politiskt beslut att bygga tre gruppboendestäder per år, säger Sandra. ■

Så här idylliskt ska det bli på Askenäshemmet när ombyggnationen är klar 2023.

2021 är Friluftslivets år

I Sverige är naturen tillgänglig för alla. Örebro kommun firar därför in det nya året med ett ettårigt natur- och friluftslivsevent, Friluftslivets år.

Friluftslivets år är en nationell rörelse som officiellt drog i gång i januari och som leds av Svenskt friluftsliv och Naturvårdsverket. Rörelsen syftar till att få fler människor att prova friluftsliv och att långsiktigt fortsätta intresset. Året ska även öka medvetenheten om friluftslivets värden och allemansrätten.

– Vi har under året som gått sett en ökning på friluftslivet och folk har verkligen hittat ut i våra naturområden. Vi hoppas att detta även spiller över under 2021 och att det blir till en vana att se naturen som sitt nya vardagsrum, säger Åsa Wistrand, verksamhetsansvarig planerare för friluftsliv.

Många tror att friluftsliv bara innebär stora skogar och fjällvidder som kräver dyr utrustning. En stor del av friluftslivet och utevistelsen sker i vår vardag i parkerna, den bostads- och tätortsnära naturen. Det är ofta både kostnadsfritt och enkelt att ta sig ut i naturen.

Örebro kommun kommer, månad för månad, att belysa ett särskilt tema kopplat till friluftsliv via nyhetsartiklar och kommunens sociala medier. Där ska det kontinuerligt publiceras

tips på platser att besöka, vad allemansrätten är, vilka aktiviteter som anordnas under året och mycket mer.

– I Örebro kommun finns väldigt bra förutsättningar att kunna bedriva friluftsliv. Både det enkla vardagliga i våra tätortsnära naturreservat, och det lite mer äventyrliga i våra upplevelselandskap Kilsbergen, Hjälmaren och de stora våtmarksområdena. 2021 vill vi inspirera fler till att hitta ut och upptäcka allt vad vår kommun har att erbjuda, säger Therese Aremyr, kommunekolog.

Under en stor del av vår vintern finns det ganska stora möjligheter att höra ugglor sent på kvällen eller under natten. Passa därför på att ge dig ut på en ugglelyssningstur.

Anledningen till att ugglorna hörs som bäst då är att de flesta

ugglor parar sig den tiden på året. Hanarna sjunger då extra mycket. Trots det krävs oftast total tystnad för att höra ugglor på långt håll.

Lyssna helst efter ugglor på en lämplig plats, bort från miljöer med mycket buller och oljud. Lyssna koncentrerat i ungefär fem till tio minuter.

Tänk på att ugglor är känsliga för störningar och att de kan bli aggressiva under häckningen. Gå inte för nära och backa vid minsta tecken på oro från ugglan. ■

Här hittar du besöksmålen i Örebro:

Vet du inte vad eller var du kan hitta på saker utomhus i Örebro finns Naturkartan att använda.

Naturkartan är en webbaserad guide som hjälper dig att hitta allt från grillplatser, vindskydd, utsiktsplatser och naturreservat.

Naturkartan kan laddas hem till din smartphone där appar finns.

Nämndens ekonomiska stöd har öppnat Vinöns missionshus

På grund av rådande pandemi har Landsbygdsnämnden beslutat om schablonbidrag till folkets hus- och bygdegårdsföreningar. En av dessa är Vinöns kultur- och hembygdsförening.

– Vi har fått 15 000 kronor. Det är bara att tacka och ta emot, säger Birgitta Åberg Andersson, föreningens ordförande.

I höstas bjöd Landsbygdsnämnden in till möte för att få en lägeskoll då flera av kommunens folkets hus- och bygdegårdsföreningar har haft svårt att klara sig ekonomiskt på grund av coronapandemin. De största utgifterna för föreningarna är oftast elkostnaderna, särskilt de fasta avgifterna, som fortsatt måste betalas.

– Det var ett nyttigt och bra möte och vi är väldigt tacksamma för bidraget, säger Birgitta.

Vinöns kultur- och hembygdsförening hade redan tidigare sökt bidrag för att renovera missionshuset på ön. Det gamla missionshuset är byggt 1886 och under sommaren 2019 såg Birgitta av en ren slump att takskivorna höll på att ge sig.

– Vi hade en utställning och jag tittade upp i taket och fick syn på detta. I september det året tog styrelsen beslut om att stänga missionshuset på grund av att det helt enkelt var farligt att vistas i lokalerna.

De regelbundna hyresgästerna fick erbjudande om att husera i skolans stora sal i stället och man har inte kunnat göra något i missionshuset sedan stängningen. Sprickorna i taket blev bara fler och fler.

Birgitta är dock ordförande för en förening som är bra på att söka ekonomiska bidrag, det kan man enkelt se i arkivet.

– Ja, men så är det. Så vi gjorde samma sak den här

gången och sökte bidrag från Landsbygdsnämnden för att kunna renovera innertaket. Vi har fått nästan 360 000 kronor som skulle täcka kostnaderna för renovering av innertaket plus isolering och målning av det. Vi hade tack och lov ingen läcka, men det har ramlat ner delar. Hade det varit fuktskadat hade detta bidrag inte räckt, men allt var friskt och fint.

Under de skadade takskivorna satt pärlspont som tillsammans med gammal gräsisolering rasade ner.

– Det var precis att snickarna hann undan. Jag är tacksam över att vi stängde missionshuset, det hade kunnat ske en olycka.

Innertaket var ditsatt med korta små spikar och pärlsponten under tror Birgitta är grundtaket från sent 1800-tal.

– Det har suttit där och torkat och när det väl började släppa har det nog gått ganska snabbt.

Gammal gräsisolering och pärlspont som tros vara från 1800-talet fanns under det trasiga innertaket.

Foto: Birgitta Åberg Andersson

Coronastödet ni har fått, vad går de pengarna till?

– Vi har fattat beslut om att alla extrapengar vi sökt går till missionshuset. Medan byggnadsställningen var uppställd har vi passat på att måla väggarna, dra ny el och montera en del ny belysning. Coronastödet från Landsbygdsnämnden täcker en del av den kostnaden. Det blev ett bra bidrag och gör att helheten blir ännu bättre än vad vi hade tänkt från början.

Enda kravet är att de föreningar som tilldelats bidraget redovisar vad pengarna har gått till.

– Det är inga problem för oss, det ligger ett styrelsebeslut i detta. Vi har varit väldigt överens om hur vi ska använda pengarna.

Allt arbete har flutit på bra och föreningen räknar med nyinvigning i april.

– Hade vi inte fått det här stödet hade vi nog fått fundera på om vi hade haft råd att ha kvar båda fastigheterna, missionshuset och skolan. Det hade varit ett känsligt och inte alls enkelt beslut. Nu är det dags att söka mer pengar från olika håll. Brandskyddet i skolan har vi sett över och nu är det missionshusets tur, säger Birgitta. ■

Missionshuset fräschas upp med både färg och nydragen el.

Foto: Birgitta Åberg Andersson

Vi har också fått coronastöd:

Gällersta forngård

– Bidraget som vi har fått har främst gått till löpande utgifter så som el- och värmekostnader, yttre skötsel av till exempel gräsmattor samt nödvändiga reparationsarbeten på våra byggnader. Övriga bidrag täcker inte fullt ut de faktiska kostnaderna vi har haft, så nämnda bidrag har verkligen uppskattats, eftersom våra normala intäkter i princip har försvunnit under 2020, säger Carl-Gustav Eklund.

Fiskingegården

– Vi har använt alla pengar för fortsatt drift då i princip all uthyrning försvann. Alla kostnader finns ju däremot kvar, säger Peter Sölveling, styrelsemedlem.

Hampetorps föreningsgård

– Våra pengar går till el- och försäkringskostnader. Helt enkelt den allmänna driften för att lyckas överleva. Bidraget betyder massor för oss. Vi har även fått in fler medlemmar under 2020, det gör jättemycket, att folk stöttar med medlemskap.

Tillsammans med bidraget från Landsbygdsnämnden har det helt klart varit räddningen, säger Joel Israelsson, sekreterare i föreningen.

Axbergs Folkets hus

– Under hösten fick vi bidrag för att byta luftvärmepump för att få ner uppvärmningskostnaden. Senare på året kom coronastödet och de två bidragen tillsammans har gjort att vi kommer att överleva ett fortsatt lock down till sommaren. Coronastödet går alltså till löpande fastighetskostnader, säger Lennart Lindkvist, ordförande.

Vintrosa Folkets Hus

– Det går till driften av huset. Vi tappade 120 000 kronor i hyresintäkter förra året. Bidraget kan därför inte gå till något annat än driften, säger K-G Granberg, ordförande.

Lännäs bygdegård

– Vi har köpt en ny varmvattenberedare eftersom den gamla var trasig. Vi har även skött om vår filteranläggning för vår vattenrening. Sedan har

stödet även gått till den löpande driften i och med att de vanliga intäkterna försvunnit. Bidraget har gjort att vi kan hålla bygdegården i bra skick. Det här var nödvändigt, säger Björn Skoglund, sekreterare.

Bygdegårdsföreningen Björneborg

– Det går till uppvärmning och löpande underhåll. Vi får inte in några hyresintäkter i dessa coronatider, säger Kjell Ove Andreassen, ordförande.

Järle byalag

– Från början skulle Landsbygdsnämndens coronapott ge föreningar 10 000 kronor var, men sedan höjdes beloppet till 15 000. För denna slant har vi beslutat att skrota vår uttjänta åkgräsklippare och skaffa en ny, något begagnad, men nästan som ny. Till gagn för att kunna få våra stora gräsytor fina till vårt sedvanliga stationskafé som är i gång dagligen under juli och augusti. Ett synnerligen välkommet bidrag alltså, säger Gösta Tegner.

Arbete med vatten- och avloppsledningar 2021

Här är några grävarbeten med vatten- och avloppsledningar på landsbygden som drar i gång under året:

- De mindre reningsverken i Ervalla och Avdala ska läggas ner och spillvattnet ska i stället renas på reningsverket i Skebäck i Örebro. Kapaciteten på spillvattenledningen mellan Hovsta och Ölmbrotorp behöver därför höjas.

Under våren 2021 börjar arbetet med att bygga en spillvattenledning samt förstärka vattenledningsnätet mellan Ölmbrotorp och Ervalla.

- Arbetet med att bygga nya VA-ledningar mellan Glanshammar och Örebro fortsätter i Rinkaby samt på Kungsvägen under våren.

- Området Framnäs, som ligger utanför Ekeby-Almby, ska anslutas till det kommunala VA-nätet. VA-utbyggnaden görs till det befintliga bostadsområdet i Framnäs samt området kring Ekeby Gård.

Förutom befintlig bebyggelse ska ett framtida radhusområde och nya hus i området anslutas. Utbyggnad och förbättring av vägar och belysning i området sker samtidigt genom ett samarbete med Fastighets AB L E Lundberg.

Arbetet påbörjas tidig vår 2021 och beräknas ta ungefär ett och ett halvt år.

Läs mer om pågående VA-arbeten på:
orebro.se/va-projekt ■

Sortering av munskydd och våtservetter

Användningen av munskydd och våtservetter ökar i och med rådande coronapandemi. Vi behöver hjälpas åt så att de efter användning sorteras på rätt sätt.

Många tror att munskydd, våtservetter, hushållspapper och liknande luckras upp i vattnet precis som toalettpapper. Så är det inte. De klumpar ihop sig och leder till stopp i pumpstationer och avloppsledningar så att vattnet inte kommer fram som det ska. Då finns det risk för översvämningar. Trasiga pumpar och extra spolningar av ledningsnätet tar både tid från kommunens

personal och kostar pengar att åtgärda. Kostnader som i det långa loppet drabbar alla med kommunalt vatten.

Så här kan du hjälpa till om du åker tåg eller buss:

Kasta munskydd och våtservetter i närmaste papperskorg när du klivit av. Hamnar de på marken kan blåst och regn göra att de hamnar i våra vattendrag. Var rädd om naturen!

Är du hemma? Ställ en papperskorg i badrummet och kasta munskydd, våtservetter och annat restavfall i den.

Kom ihåg att det bara är kiss, bajs och toalettpapper som får spolas ned i toalettstolen!

Här hittar du information om olika sorters avfall hur de ska sorteras: orebro.se/atervinningsguiden ■

Foto: Scandinavian Baby/Marie Linde

Bidrag till utvecklingsprojekt för landsbygden

Upprustning av samlingslokaler

Föreningar och ideella organisationer som är verksamma i, och äger eller förvaltar, fastighet på Örebro kommuns landsbygd kan ansöka om bidrag till att bevara och förbättra samlingslokaler, som används för lokal demokrati, sociala möten eller kulturaktiviteter.

Bidrag till utvecklingsprojekt

Bidraget ska stärka insatser som underlättar att bo och verka i en bygd. Det kan till exempel handla om att anordna aktiviteter för unga eller att skapa mötesplatser för olika målgrupper. Insatser av utvecklingskaraktär prioriteras.

Startbidrag för föreningar

För att stimulera och gynna föreningslivet på landsbygden är det möjligt att ansöka om startbidrag. Bidraget ska underlätta själva bildandet av föreningen, men också gå till utrustning som är nödvändig för verksamheten att komma i gång.

Evenemangsbidrag

Återkommande aktiviteter kan vara gynnsamma för landsbygdens utveckling. Syftet med bidragen är att främja existerande evenemang, men även att uppmuntra till nya för att på så sätt bidra till en levande landsbygd.

Läs mer på: orebro.se/landsbygdsutveckling